

**PLAN PRACY SIECI WSPÓŁPRACY I SAMOKSZTAŁCENIA
NAUCZYCIELI PRACUJĄCYCH Z DZIECKIEM
ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**

Rok szkolny 2025/2026

Rozwijanie umiejętności społecznych jest kluczowym elementem edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym. Szczególnie ważne jest rozpoznawanie emocji własnych i innych osób, identyfikowanie emocji wywołanych sytuacją, samoregulacja emocjonalna, panowanie nad emocjami, wyrażanie emocji w sposób akceptowany społecznie, przyjmowanie odpowiedzialności za własne zachowania. Osoby z ASD przetwarzają emocje w odmienny sposób ze względu na różnice sensoryczne i społeczne. Trudności z identyfikacją emocji są powszechne i utrudniają ich zrozumienie. Regulacja emocji może być utrudniona, prowadząc do intensywnych lub opóźnionych reakcji. Uczniowie w spektrum autyzmu mają zróżnicowane potrzeby, co stanowi wyzwanie dla systemu edukacji, obejmujące między innymi trudności w interakcjach społecznych i regulacją emocji. Wielu uczniów w spektrum autyzmu zmaga się z trudnościami w rozumieniu norm społecznych i emocji innych ludzi. Zadania, które wymagają współpracy z rówieśnikami – jak praca w grupach, a nawet zwykła rozmowa – mogą być przytłaczające. Uczniowie w spektrum autyzmu mogą mieć trudności z regulowaniem swoich emocji w sytuacjach stresowych, a stresorów w szkole jest sporo. Proste wyzwania, takie jak zmiana zadania lub interakcja z kolegami, mogą prowadzić do silnych reakcji emocjonalnych, takich jak frustracja, gniew lub nawet zachowania agresywne. Z tego powodu codzienne zadania, które dla innych dzieci są naturalne, mogą wywoływać intensywne reakcje emocjonalne – dla nas niezrozumiałe czy nieadekwatne. Dzieci z ASD często zmagają się z trudnościami, które dla większości uczniów czy nauczycieli są zupełnie niezauważalne. Towarzyszące uczniom trudności z rozpoznawaniem, rozumieniem i wyrażaniem emocji u siebie i innych dotyczą także relacji społecznych, nawiązywania przyjaźni itp. Gdy nakłada się na to mylne rozumienie reguł społecznych, to lęk i frustracja w kontaktach z nauczycielem i rówieśnikami może objawiać się agresją lub autoagresją. Dzieci w spektrum autyzmu często potrzebują pomocy w nauce rozpoznawania i zarządzania swoimi emocjami, co może skutkować reakcjami silnymi, nieadekwatnymi do bodźca. Funkcjonowanie dzieci z ASD w przestrzeni szkolnej niesie ze sobą unikalne wyzwania, które mogą być przez innych często niezauważane. Zrozumienie tych „niewidzialnych” wyzwań w sferze emocjonalnej może pozwolić nauczycielom lepiej rozumieć, a tym samym wspierać dzieci. Wprowadzenie skutecznych strategii to klucz do stworzenia bezpiecznego środowiska edukacyjnego. Dzięki odpowiedniej pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nauczyciele mogą przyczynić się do ich rozwoju społecznego i emocjonalnego.

Praca z uczniami z ASD stanowi olbrzymie wyzwanie dla wszystkich uczestników tego procesu: dzieci, ich rodziców, nauczycieli, terapeutów, a nawet dla pozostałych uczniów w klasie. Pozytywne efekty, jakimi są rozwój psychospołeczny dziecka, poprawa jego funkcjonowania w środowisku, zdobywanie wiedzy i kompetencji, będą możliwe tylko przy pełnej współpracy wszystkich tych osób.

Czas realizacji: rok szkolny 2025/2026

Grupa docelowa: nauczyciele pracujący z dzieckiem/ucniem ze SPE.

Obszar: „Kompetencje emocjonalno – społeczne u uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu”.

Cel główny:

- podniesienie kompetencji nauczycieli, wymiana doświadczeń, dzielenie się wiedzą, doświadczeniem, umiejętnościami oraz zespołowe poszukiwanie sposobów radzenia sobie z problemami, wzajemne wsparcie, analiza dobrych praktyk.

Cele szczegółowe:

- podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji emocjonalno – społecznych w pracy z uczniem ze SPE,
- poznanie zadań i złożań TUS,
- poznanie alternatywnych strategii radzenia sobie z trudnymi emocjami i sytuacjami konfliktowymi,
- podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie radzenia sobie z agresją dziecka ze SPE.

Formy realizacji: konferencje, warsztaty z ekspertem.

Osoby odpowiedzialne: Beata Cześniuk, Wioletta Ziemińska - koordynatorki pracy sieci.

Harmonogram pracy Sieci na rok szkolny 2025/2026

Temat spotkania	Cele spotkania	Forma realizacji	Termin realizacji
Inauguracja pracy Sieci	- zapoznanie z obszarem i celami pracy Sieci w roku szkolnym 2025/2026, - przedstawienie tematyki spotkań, - rekrutacja uczestników do udziału w pracach Sieci.	konferencja	wrzesień 2025 r.
TUS jako sposób na rozwijanie kompetencji emocjonalno – społecznych u uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu.	- czym jest TUS? - zadania i złożenia TUS, - obszary TUS i wykorzystywane pomoce, - jak rozwijać kompetencje społeczne, w tym komunikacyjne na zajęciach z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu? - przykładowe aktywności, gry, ćwiczenia i zadania w ramach TUS, - narzędzia TIK wspierające rozwój kompetencji emocjonalno- społecznych, - konstruowanie kart pracy na zajęcia w ramach rozwijania kompetencji społecznych.	warsztat z ekspertem	październik 2025r.

„Zrozumieć i wspierać ucznia neuroróżnorodnego – praktyczne podejście dla nauczycieli”.	- zrozumienie podstaw funkcjonowania uczniów neuroróżnorodnych (ASD, ADHD) (czym jest neuroróżnorodność? kluczowe pojęcia: ASD, ADHD, profil sensoryczny, styl poznawczy i potrzeby uczniów ND – jak wpływają na zachowanie i uczenie się, rozwój emocjonalny i trudności w samoregulacji – praktyczne konsekwencje w klasie), - poznanie strategii wspierających rozwój emocjonalny i samoregulację (komunikacja wspierająca – język, który buduje zaufanie i bezpieczeństwo, rola relacji nauczyciel–uczeń w prewencji kryzysów, WOPFU i IPET – jak korzystać z dokumentacji, by wspierać, a nie obciążać, współpraca z rodzicami i specjalistami – jak mówić jednym głosem), - umiejętność reagowania na trudne sytuacje w klasie z empatią i skutecznością (projektowanie zajęć dostępnych sensorycznie: przykłady, ćwiczenia, modyfikacje, symulacje sytuacji trudnych: odmowa, panika, nadmierna aktywność – jak reagować z empatią i skutecznie, techniki wspierające samoregulację	warsztat z ekspertem	marzec 2026 r.
---	--	---------------------------------	---------------------------

	<i>ucznia i nauczyciela – praca z ciałem, oddechem, środowiskiem, mapa zasobów i plan wsparcia dla nauczyciela).</i>		
Kompetencje emocjonalno – społeczne u uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i spektrum autyzmu. Podsumowanie rocznej pracy Sieci	- ocena stopnia realizacji celów, - indywidualna refleksja, - ewaluacja, - wypracowanie wniosków do dalszej pracy w roku szk. 2026/2027.	konferencja	czerwiec 2026 r.

Opracowanie: Beata Cześniuk, Wioletta Ziemińska